

ALLEREDE de gamle grækere kunne optræde selvtræde, og de vidste også at jorden ikke er flak som en pandekage. Det første fremgår af et svar fra Esrom Larsen, Værløse. Han skriver:

● Selvtrædie står ikke for ofte i ordbøgerne, men kan dog findes i et par. Vendingen selv + ordenstal betyder, at man er i et selskab med netop så mange medlemmer, som tallet angiver. Forklaringen står under »selv« i Ordbog over det Danske Sprog, og der gives som eksempel citatet fra Paludan-Müllers »Adam Homo« *I Damens Kammer han selvtrædie staar.*

Man hører ikke vendingen ofte mere, men den må have været almindelig for hundrede år siden. C. Berg skriver under »autos« (selv) i sin Græsk-Dansk Ordbog (1864), at autos i forbindelse med ordenstal udtrykker vort *selvanden, selvtrædie* osv., »pemptos autos,« han selv som femte, han selv med fire Andre. Så på græsk ville selvtrædie altså hedde »tritos autos«.

Men netop udtrykket »Den hellige Anna selvtrædie« bruges som eksempel i Vinterberg & Bodelsens Dansk Engelsk Ordbog (1994) under indgangen »selvtrædie« og oversættes: Madonna, Child and St. Anna.

SPØRGE

HJØRNET

Blinkenberg og Høybyes Dansk Fransk Ordbog (1976) giver blot oversættelsen soi-troisième, mens Bork og Kapers Dansk-tysk Ordbog (1984) giver eksemplet »Anna selbdritt«.

I Den Store Danske Encyklopædi, Bind I (1994), står der under »Anna, helgen« at »Anna selvtrædie« var det yndede motiv i malerkunsten, Anna sammen med jomfru Maria og Jesusbarnet. Samme oplysning giver Judith Vogt, Symbol-

lernes Verden 1 (1993), »Generationsfølgen Anna, Maria og Jesus – afbildet enten ved at barnet Maria med Jesusbarnet er på Annas skød el ved at Anna holder Maria på den ene arm, Jesusbarnet på den anden. Vanligvis er Maria da i langt mindre målestok end moderen Anna. Motivet stammer fra 1200 til 1300-tallet«.